

ספרי' — אוצר החסידים — ליונאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ ויקהל-פקודי, פ' החודש, מבה"ח ניסן, ה'תשכ"ו

יו"ל לש"פ ויקהל-פקודי, מבה"ח ניסן, ה'תשע"ב

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושתיים לבריאה

שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ ויקהל-פקודי, מבה"ח ניסן הבעל"ט, הננו מוציאים לאור התועדות ש"פ ויקהל-פקודי, פ' החודש מבה"ח ניסן ה'תשכ"ו — הנחה בלתי מוגה (תדפיס מספר תורת מנחם — התועדויות כרך מו).

*

בתור הוספה — שני מכתבים (תדפיס מכרכי "אגרות-קודש — מילואים" מהשנים תרפ"ה-תשל"ה, שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנוכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

טו"ב אדר, ה'תשע"ב
שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2012 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610 • Fax. (206) 666-1770

E-mail: info@lahak.org • Internet: <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch, Inc.

5772 • 2012

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770

נדפס בסיוע ולזכות בנימין בן חדוה ומשפחת פדרמן ולזכות אמם חדוה בת לאה רייזל

בס"ד. שיחת ש"פ ויקהל-פקודי, פרשת החודש,
מבה"ח ניסן, ה'תשכ"ו.

בלתי מוגה

א. פרשת החודש שקוראין בשבת שלפני ר"ח ניסן, אינה תלוי בפרשת השבוע (שהרי לא בכל שנה קוראין אותה פרשה בשבת שלפני ר"ח ניסן), אלא בסדר השנה כפי שנחלקת לחדשים, שבהתאם לכך, הנה בשבת שלפני ר"ח ניסן קוראין הפרשה שבה מדובר אודות ר"ח ניסן — "החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה".¹

בפסוק זה ישנו חידוש — שענינו של ר"ח ניסן קשור לא רק עם "חדשים" סתם ("ראש חדשים"), אלא הוא קשור ופועל גם על "חדשי השנה", היינו, כפי שהחדשים קשורים עם ענין השנה:

החילוק שבין ענין החדשים לענין השנה הוא² — שענין החדשים קשור עם מהלך הלבנה במשך כ"ט או ל' יום, ואילו ענין השנה קשור עם מהלך החמה. ואיתא בגמרא³ שישראל מונין ללבנה, ואומות העולם מונין לחמה.

וכיון שהתורה אומרת שר"ח ניסן הוא לא רק "ראש" ו"ראשון" לחדשים סתם — שלכאורה די גם בכך — אלא גם "לחדשי השנה", הרי משמעות הדבר היא, שר"ח ניסן פועל לא רק על ענין החדשים, שקשור עם ענין הלבנה, אלא גם על ענין השנה, שקשור עם ענין החמה, שעפ"ז ניתוסף ענין שבאין ערוך — שר"ח ניסן פועל ושולט לא רק על ישראל שמונין ללבנה, אלא גם על אומות העולם שמונין לחמה.

ב. ענין זה מודגש גם ביצי"מ שהיתה בחודש ניסן:

אמרו חז"ל⁴ שביצי"מ הי' לא רק הענין ד"רפוא לישראל", אלא גם הענין ד"נגוף למצרים".

ולכאורה, הי' מספיק בכך שבנ"י יצאו ממצרים, ואילו מצרים תישאר במעמדה ומצבה הקודם, ללא הענין ד"נגוף למצרים".

ויתירה מזה:

ע"פ משמעות פשטות הכתובים — היתה לפרעה ברירה לשחרר את בני" תיכף ומיד, ואילו הי' עושה כן, לא הי' צורך בכל האותות

(3) סוכה כט, א.

(4) זח"ב לו, א.

(1) בא יב, ב.

(2) ראה לקמן סי"א. וש"נ.

והמופתים כו' — המכות שהביא הקב"ה על המצריים, שהצורך בהם הי' רק מפני שפרעה הכביד את לבו והתעקש שלא לשחרר את בני"י.

[וכמשנ"ת בהתוועדות קודמת: שפ"ז מתורצת הקושיא: כיצד הי' אפשר להעניש את פרעה, בה בשעה שמלכתחילה היתה הגזירה "ועבדום וענו אותם גו"⁶, ומהביאורים בזה — שאף שנגזרה גזירה על בני"י, מ"מ, פרעה לא הי' מוכרח להיות השליח⁷, ועוד ביאור — בתירוץ הקושיא כיצד הי' אפשר להעניש את פרעה לאחרי שהקב"ה בעצמו הקשה את לבו — "לפי שחטא מעצמו תחלה והרע לישראל כו"⁸, ולכן "נתן הדין למנוע התשובה ממנו .. לפיכך חזק הקב"ה אל לבו כו"⁸].

וכיון שהיתה ברירה בידי פרעה לשחרר את בני"י תיכף ומיד, ואז לא הי' צורך בענין המכות כו', נמצא, שמצד הענין דיצי"מ כשלעצמו, אין הכרח שיהי' "נגוף למצרים".

ואעפ"כ, בנוגע לפועל הי' ביצי"מ גם הענין ד"נגוף למצרים" — שזהו ע"ד האמור בנוגע לר"ח ניסן, שפועל לא רק בנוגע לעניני בני"י שמונין ללבנה (חודש), אלא גם בנוגע לעניני אוה"ע שמונין לחמה (שנה).

ג. וההוראה מזה בעבודת האדם — שהרי "בכל דור ודור (ובכל יום ויום) חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים"⁹, וכמארז"ל¹⁰ שאילו זכינו היתה הגאולה ממצרים גאולה שלימה, אלא שהמאורעות שלאח"ז גרמו לכך שלא היתה גאולה שלימה, ומזה מובן שהענין דיצי"מ נוגע גם עתה בעבודת האדם:

דובר בהתוועדות קודמת¹¹ אודות תורת הבעש"ט על הפסוק¹² "כי תראה חמור שונאך גו' עזוב תעזוב עמו", שתוכנה, שעבודת ה' אינה ענין ששייך לנשמה בלבד, ואילו הגוף, יש לשברו, כדי שלא יבלבל לעבודת הנשמה, אלא עבודת ה' צריכה להיות גם ע"י הגוף, שלכן, אין לשברו ע"י תעניות וסיגופים, כי אם לבררו ולזככו.

כלומר: הסיבה לכך שאין לשבור את הגוף היא — לא רק בגלל ששבירת הגוף עלולה להפריע לו בעבודתו, אלא בגלל שבירור וזיכוך הגוף הו"ע העבודה עצמה.

ובסגנון האמור לעיל בנוגע לחידוש של ר"ח ניסן — שפעולתו

(5) שיחת ש"פ וארא ס"ו (תו"מ חמ"ה ע' שם.

(9) פסחים קטז, ב (במשנה). תניא רפמ"ז. (357). וש"נ.

(6) לך לך טו, יג. (10) ראה לקו"ש ח"כ ע' 230. וש"נ.

(7) ראה רמב"ם הל' תשובה ספ"ו. שמונה (11) שיחת ש"פ משפטים ס"ו (לעיל ע' פרקים שלו פ"ח.

(8) שם ה"ג. ובארוכה — שמונה פרקים (...). וש"נ.

(12) משפטים כג, ה.

היא לא רק על חלק ה"ישראל" שבכל אחד, אלא גם על חלק ה"אומות העולם" שבכל אחד מישראל.

והענין בזה:

עבודתו של יהודי צריכה להיות גם עם הגוף ונפש הבהמית, ועד כדברי המשנה¹³ בפירוש מ"ש¹⁴ "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך", "בשני יצריך, ביצר טוב וביצר הרע", היינו, שגם ליצה"ר תהי' אהבה לאלקות, וכדאיתא בירושלמי¹⁵ שזוהי המעלה של אברהם אבינו שנאמר בו¹⁶ "ומצאת את לבבו נאמן גו'", שגם היצה"ר נתהפך לאהבה את ה', לגבי דוד שנאמר בו¹⁷ "ולבי חלל בקרבי", שהרגו בתענית¹⁸.

ואין ליהודי לחשוב שיעסוק ויפעל רק בענינים הקשורים עם ד' אמות של תורה, ולא בענינים השייכים לעולם, הגוף ונפש הבהמית — כי, כל זמן שלא נפעל הענין ד"נגוף למצרים", בנוגע לעניני העולם, הגוף ונפש הבהמית, לא נעשה עדיין אמיתית ענין הגאולה ממצרים; ודוקא כאשר פועל גם בעניני העולם, הגוף ונפש הבהמית — אזי נעשה אמיתית ענין הגאולה.

וזהו גם מ"ש ביצי"מ "וינצלו את מצרים"¹⁹, ש"עשאוה כמצודה שאין בה דגן" ו"כמצולה שאין בה דגים"²⁰, שזהו"ע בירור כל הניצוצות שהיו במצרים²¹, והיינו, שאע"פ שבנ"י טענו שהם מוותרים על ה"רכוש גדול", ובלבד שיצאו ממצרים מיד²⁰, מ"מ, אמר להם הקב"ה שהם חייבים לקחת את הכל, כי, כל זמן שלא מבררים את כל הניצוצות שבמצרים, לא יכולה להיות גאולה אמיתית, וכדי שתהי' גאולה אמיתית יש צורך לברר את כל הניצוצות, באופן ש"לא²² נשאר בהם עד אחד"²³.

ד. ויש להוסיף, שההוראה האמורה בנוגע לבירור הגוף ונפש הבהמית שייכת במיוחד לזמן דחודש ניסן:

בחודש ניסן מתחילים חדשי הקיץ, שאז הטבע הוא בתקיפות יתירה, ולכן יש צורך בזהירות מיוחדת כו', וכידוע²⁴ שזהו א' הטעמים לאמירת פרקי אבות בזמן הקיץ, בגלל הצורך בזהירות מיוחדת זו. וענין זה קשור גם עם "החודש הזה לכם" — כדאיתא בגמרא²⁵ בנוגע

13) ברכות רפ"ט (נד, א).	20) ברכות ט, ב.
14) ואתחנן ו, ה.	21) ראה לקו"ש חכ"א ע' 80. וש"נ.
15) שם ה"ה.	22) לשון הכתוב — בשלח יד, כח.
16) נחמ"י ט, ח.	23) ראה ל"ת וסה"ל להאריז"ל ר"פ תצא.
17) תהלים קט, כב.	24) ראה מד"ש בהקדמה לאבות (בשם "ומצאתי כתוב").
18) ראה תניא פ"א, ובהנסמן שם ב"מ"מ,	25) שבת קמו, ב (ובפרש"י). וראה גם
19) הגהות והערות קצרות" (ריש ע' כז).	תו"מ ח"כ ע' 89. וש"נ.
20) בא יב, לו.	

ל"חמרא דפרוגייתא ומיא דדיומסת", ש"רבי אלעזר בן ערך איקלע להתם, אימשיך בתרייהו (אחר היין והרחיצה), איעקר תלמודי' (נעקר תלמודו ושכחו), כי הדר אתא קם למיקרי בספרא, בעא למיקרא חודש הזה לכס, אמר החרש הי' לבס" (שזהו היפך הענין ד"החודש הזה לכס"), והיינו, שלמרות שמדובר אודות עניני היתר, הרי צריך להזהר גם מתאוות היתר, וכידוע²⁶ שמריבוי תאוות היתר יכולים לבוא גם לענינים הפכיים כו'.

וזהו הענין ד"החודש הזה לכס ראש חדשים ראשון הוא לכס לחדשי השנה" — שר"ח ניסן צריך לפעול גם בענינים ד"שנה", היינו, בעניני הגוף ונה"ב וחלקו בעולם.

וכאמור, שדוקא עי"ז פועלים אמיתית ענין הגאולה דיצי"מ, ובלשון ההגדה²⁷: "מיגון לשמחה, מאבל ליום טוב, ומאפלה לאור גדול", ועד להסיוס: "ונאמר לפניו הללויה" — בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

* * *

ה. בהמשך להמדובר אודות ר"ח ניסן, יש להוסיף, שכשם שר"ח הו"ע ה"ראש" בזמן, כמו"כ ישנו ענין ה"ראש" בנפש האדם:

ובהקדמה — שכללות הענין דקידוש החודש (ר"ח) נעשה ע"י בני דוקא, שהרי בית-דין הם אלו שמקדשים את החודש, ועד שאמרו רז"ל²⁸ "אתם אפילו שוגגין, אפילו מזידין, ואפילו מוטעין", שזהו לפי שמציאותם של בני"ה היא למעלה אפילו מהתורה²⁹. וכיון שכן, הרי בודאי צריך להיות הענין ד"ראש" (כמו ר"ח) בישראל גופא, בנפש האדם.

והענין בזה — שבנשמה עצמה יש כמה מדרגות: יש רגל שבנשמה ויש ראש שבנשמה (שזהו המזל של הנשמה, כדאיתא בגמרא³⁰: "מזליהו חזי"), וה"ראש" שבנשמה כולל את כל המדרגות שבנשמה, עד לרגל שבנשמה (כשם שר"ח כולל את כל ימי החודש).

וגם ענין זה קשור עם ר"ח ניסן — שהרי "באחד בניסן ר"ה למלכים"³¹, והיינו, שאף שענין המלכים קשור עם שנים, ולא עם חדשים, מ"מ, יש בר"ח ניסן גם הענין דר"ה למלכים.

והנה, הענין ד"מלכים" שייך ל"רבותינו נשיאינו": "רבותינו" — כמאמר רז"ל³² "מאן מלכי רבנן", אבל, הענין ד"רבותינו" הוא רק ביחס

(26) ראה גם תו"מ חל"ז ריש ע' 77. וש"נ.
 (27) פייסקא "לפיקך".
 (28) ר"ה כה, א.
 (29) ראה המשך תער"ב ח"ג ע' א'תג.
 (30) מגילה ג, א. וש"נ.
 (31) ראה לקמן הערה 61. וש"נ.
 (32) ראה גיטין סב, סע"א. זח"ג רנג, ב (ברע"מ).

לענינים רוחניים, עניני תורה, שהרי אצל רב שואלים שאלה בהלכה כו'; ולמעלה מזה — הענין ד"נשיאינו", ששייך גם לענינים גשמיים, שכן, למרות מ"ש רבינו הזקן באגה"ק הידועה³³ שאין לשאול בנוגע לענינים גשמיים, הרי רואים בפועל אצל כל רבותינו נשיאינו, החל מהבעש"ט ועד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבכל שנה ושנה, בכל חודש וחודש, ובכל שבוע ושבוע, שואלים אצלם גם בנוגע לענינים גשמיים³⁴ (וע"ד משנת"ל (ס"א-ד) שר"ח ניסן צריך לפעול לא רק בעניני חודש, ורחניות, אלא גם בעניני שנה, גשמיות).

ולכן מצינו בחודש ניסן כו"כ ענינים הקשורים עם רבותינו נשיאינו, כדלקמן ס"ח.

ו. ויש לקשר זה גם עם פרשת השבוע (אף שאין הכרח שפרשת החודש תהי' בפרשה מסוימת דוקא, כנ"ל ס"א) — שבפרשת ויקהל יש הדגשה מיוחדת בנוגע לעניני הנשיאות:

בפרשת ויקהל מדובר אודות בנין המשכן, שעל ידו נעשה "ושכנתי בתוכם"³⁵ — לא רק "בתוך כל אחד ואחד"³⁶, ע"י עבודתו הרוחנית בתורה ותפלה, אלא גם אודות המשכן הגשמי, שנעשה ע"י "ויקחו לי תרומה"³⁷ מענינים גשמיים, "זהב וכסף ונחושת וגו'"³⁸, כל י"ג או ט"ו³⁹ הדברים שנימנו בפרשה, ואדרבה: דוקא ע"י "ויקחו לי תרומה" בגשמיות, נעשה "ושכנתי בתוכם", בתוך כל אחד ואחד, ברוחניות.

ובענין זה מצינו בפרשתנו שהתורה מזכירה את נדבת הנשיאים בפני עצמה: "והנשיאים הביאו גו'"⁴⁰, וכמבואר בארוכה בפירוש רש"י על הפסוק, כדלקמן.

ז. הביאור בפירוש רש"י, "אמר ר' נתן מה ראו הנשיאים להתנדב בחנוכת המזבח בתחלה, ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחלה, אלא כך אמרו נשיאים, יתנדבו צבור מה שמתנדבין, ומה שמחסרין, אנו משלימין אותו, כיון שהשלימו צבור את הכל, שנאמר⁴¹ והמלאכה היתה דים, אמרו נשיאים מה עלינו לעשות, הביאו את אבני השהם וגו', לכך התנדבו בחנוכת המזבח תחלה. ולפי שנתעצלו מתחלה, נחסרה אות משמם, והנשאם כתיב":

37 שם, ב.	33 סכ"ב.
38 שם, ג.	34 ראה גם תו"מ חל"ו ס"ע 300 ואילך.
39 ראה לקו"ש חכ"א ע' 153. וש"נ.	35 ורש"י.
40 ויקהל לה, כז.	36 תרומה כה, ח.
41 שם לו, ז.	37 ראה אלשיך עה"פ. של"ה סט, א. ועוד.

התפקיד הראשון של נשיא⁴² הוא לדאוג ולהשתדל ש"יתנדבו ציבור כו" (כפי שמצינו ש"לא הי' משה פונה לעסקיו (לא) (רק) צרכי הגוף כו"⁴³, כי אם עסקיו הרוחניים בינו ובין הקב"ה) (אלא מן ההר אל העם"⁴⁴), ו"מה שמחסרין" — בגלל שנחסר אצלם הדבר (שהי' להם מקודם)⁴⁵, לפי שכבר השתמשו בו לצורך אחר — "אנו משלימין אותו".

ו"כיון שהשלימו צבור את הכל" (כולל גם כסף בשביל לקנות אבני השוהם שלא היו לבנ"י), "אמרו נשיאים מה עלינו לעשות" — שכבר עשו כל חובתם בתור נשיאים, ואז התחילו לחשוב אודות השתתפותם האישית בנדבת המשכן, והביאו את אבני השוהם. אלא, שאז כבר לא הי' הכרח בנדבתם, כיון שהיו יכולים לקנות זאת בכסף שהתנדבו בנ"י, ונמצא, שנדבתם לא היתה שוה לנדבת כל בנ"י⁴⁶ (ואף שנדבת בנ"י באה בכחם וזירוזם של הנשיאים — הרי זה ע"ד "שעבודא דר' נתן" (שלכן מזכיר רש"י שמו"⁴⁷), ש"מוציאים מזה" — מהמנדבים, "ונותנין לזה" — להקב"ה, באופן ישיר, כאילו ללא השתתפותם).

יתכן שיהיו "מחסרין" בפועל ממה שיש להם ככה ובמזומן.

(46) כי, בנדבת המשכן יש ב' ענינים: (א) דבר הכרחי שבלעדו לא יכול המשכן להיבנות. (ב) זכותו של המנדב לבנין המשכן, גם כאשר נדבתו אינה מוכרחת לבנין המשכן.

וע"ד שסיפר כ"ק מ"ח אדמו"ר (אג"ק שלו ח"ד ע' מז. סה"ש תש"ב ע' 24) אודות פתגם אדמו"ר מהר"ש בנוגע לעסקנות ציבורית — שהענין עצמו יבוא לידי פועל בכל אופן, אלא שהוא יאבד את ה"זכות" שיהי' הדבר על ידו. ובלשון המגילה (אסתר ד, יד), שמרדכי אמר לאסתר: "ירוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר", אלא ש"את ובית אביך תאבדו" — תאבדו את הזכות.

ובנדו"ד: נדבת הנשיאים לא היתה מוכרחת לבנין המשכן (שהרי היו יכולים לקנות אבני השוהם מכספם של בנ"י), ורק היתה להם הזכות להשתתף כו'.

(47) אף שבדרך כלל אין דרכו של רש"י להזכיר שם בעל המאמר, וכמו בהתחלת פרשתנו, על הפסוק "לא תבערו אש", שמפרש "יש מרכותינו אומרים הבערה ללאו יצאת, ויש אומרים לחלק יצאת", שזוהי פלוגתא בין יוסי לר' נתן (שבת ע, א. וש"ג), ורש"י אינו מזכיר שמו.

(42) שהוא במדריגה נעלית יותר עוד לפני שנמנה לנשיא, ומצד גודל מעלתו נתמנה לנשיא. ועוד זאת, שאפילו אם מקודם לכן לא הי' בעל מעלה, הרי עי"ז גופא שבנ"י בוחרים אותו לנשיא, נעשה במדריגה נעלית יותר מכולם. וכמו בתרומה, ש"חטה אחת פוטרת את כל הכרי" (חולין קלז, ב), שלמרות שחטה אחת זו היא כמו כל שאר החטים שבכרי, מ"מ, כאשר יהודי בוחר אותה, הנה בכחו של הקב"ה ובכח התורה, ה"ה פועל בה עילוי — שנעשית "תרומה".

(43) הן אמת שיש עילוי גם בצרכי הגוף, כמו אכילה ושתי', שעל ידם נעשה בירור, הניצוצות כו', אבל, ענין זה הוא ע"פ חסידות, ולא בפשוטו של מקרא.

וגם מה שמצינו בפרש"י על הפסוק (יתרו ית, יב) "לאכל לחם גו' לפני האלקים", ש"הנהגה מסעודה שתלמידי חכמים מסובין בה כאילו נהנה מזיו השכינה" — הרי זה רק "כאילו", בכ"ף הדמיון.

(44) פרש"י יתרו יט, יד.

(45) וי"ל גם באופן אחר: הנשיאים ידעו שבודאי יש ביכלתם של בנ"י לבנות המשכן, כציווי הקב"ה, שאינו בא בטרוניא עם בריותיו (ע"ג, ג, סע"א), אלא, כיון שיש צורך ש"ידבנו לבו", ולא תמיד שולט המוח על הלב, הרי

ומזה הבינו שהי' חסרון בהנהגתם — שבזה ש"לא התנדבו בתחלה" הי' מעורב⁴⁸ גם ענין של עצלות⁴⁹ (והסיבה לכך, בגלל שהי' חסר אצלם תכלית הביטול — כמרומוז בכך שנחסרה משמם אות י"ו⁵⁰ — שנרגש אצלם ענין הנשיאות, שעל ידם התנדבו בני"י למשכן, ולכן נתעצלו באופן שהשתתפותם בנדבת המשכן לא תהי' כמו אצל כל בני"י), כי, ביחד עם תפקידם לעורר את הציבור שיתנדבו, היו צריכים להקדים את נדבתם⁵¹ כדי שבנין המשכן יוכל להיות בהקדם האפשרי.

מגיע לא פחות משאר משפחות העניים. ובשביל זה הי' צריך להבחנה שכלית — כפי שמדייק כ"ק מו"ח אדמו"ר שענין זה נוגע לא רק במדריגות נמוכות בעבודת ה', אצל סתם יהודים מקיימי תומ"צ, אלא גם אצל צדיק גמור — לידע איזו סברא באה מהיצ"ט, ואיזו מהיצה"ר.

ומסקנתו היתה — שאלו הסברא השני' (לחלק את הכסף) היתה באה מהיצ"ט, היתה צריכה ליפול במחשבתו מיד, וכיון שלא נפלה מיד, הרי זו הוכחה שהיא מהיצה"ר — שבתחילה לא רצה להציע לו לחלק את הכסף לשש משפחות, שמא יעלה בדעתו לקחת את כל הסכום לעצמו, ורק לאחר שראה שיש לו סברא לתת את כל הסכום לחסיד העני, אזי הציע לו לחלק את הסכום לששה חלקים, כך, שלכל הפחות ליטול לעצמו חלק אחד!

49 וענין זה אומר רש"י — לא מעצמו, אלא בשם ר' נתן, שהיתה לו שייכות לענין הנשיאות (ראה לקו"ש שבפנים הערה 37), והיינו, שהסתכל על ענין הנשיאות לא כמו דבר זר, אלא כמו דבר שלו, ולכן הוא זה שיכול להצביע על ענין של חסרון אצל הנשיאים.

50 ומזה מוכיח רש"י שאין לפרש ש"הנשיאים הביאו" קאי על עננים (ראה לקו"ש שבפנים הערה 14) — דא"כ, הי' הכתוב צ"ל "נשיאים" בידו, ועכצ"ל, שקאי על נשיאי ישראל, ולכן "הנשאים כתיב", "לפי שנתעצלו מתחלה, נחסרה אות משמם". 51 ויש להוסיף בזה, שגם נדבתם האישית אינה ענין פרטי שלהם בלבד (כמו "עסקיו" של משה), אלא ענין השייך לציבור — שהרי צריכים למוסרה לציבור יפה יפה (ר"ה ז, סע"א ואילך.

48 ובשביל זה יש צורך בהבחנה שכלית — להבחין ולידע אם סיבת עיכוב הבאת נדבתם האישית אינה אלא מצד הקדושה (בגלל השתדלותם שבני"י ינדבו למשכן), או שמעורב בזה גם ענין של עצלות. ויש להמתיק זה — ע"פ מה שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר (גם) בחג הפסח תש"ג (סה"ש תש"ג ע' 67 ואילך):

ידוע שהרה"צ ר' מנחם נחום מטשערנאָביל הי' עני מדוכא ותמיד הי' דחוק בפרנסתו, עד שנצטברו לו חובות גדולים. ופעם אחת, כשקיבל את החסידים שבאו אליו, הביא לו חסיד אחד דורון — שלש מאות רובל בשטרות ("אָסיגנאַציעס"), שהם מאה רובל כסף. וחשב לעצמו: למה עשה הוי' כזאת, שיתנו לו סכום גדול כ"כ בבת אחת?! ובפרט שהסכום שנוסף מה"קוויטלעך" וה"מעמדות" של כל שאר החסידים שנכנסו אליו אז (שביניהם היו גם גבירים, כפי שמדייק כ"ק מו"ח אדמו"ר שבין המטבעות היו גם שלשה דנרי זהב ("רענדלעך"), שבזמן ההוא היו מצויים רק אצל גבירים), הגיע קרוב למאה רובל בשטרות בלבד, ואילו כאן קיבל שלש מאות רובל! — והפסיק באמצע קבלת החסידים כדי להתבונן בפשר הדבר.

וכיון שלפני כן נכנס אליו חסיד עני, שהתאונן שאין לו כסף בשביל לזון את משפחתו, לשלם שכר לימוד בניו, ולהכניס בתו לחופה, והסכום שהי' זוקק לו הי' מכוון לסכום שקיבל זה עתה: שלש מאות רובל — החליט לתת לחסיד הנ"ל. ואז עלה ברעיונו, אולי לא כדאי לתת לאיש אחד סכום גדול כזה, שבו אפשר להחיות לכל-הפחות שש משפחות, וביניהם גם בני ביתו, שגם להם

וההוראה מזה בנוגע לנשיאות של כל אחד מישראל⁵², שצריכה להיות מתוך רגש הביטול, ואז לא יטעה לחשוב שיוצא י"ח בפעולה על הזולת, אלא יוסיף גם בעבודת עצמו — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חט"ז ע' 424 ואילך.

* * *

ח. על⁵³ הפסוק "החודש הזה לכם ראש חדשים", ישנו מאמר של כ"ק אדמו"ר הצמח צדק — שהשנה היא שנת המאה להסתלקות-הילולא שלו — שנדפס באור התורה פ' בא⁵⁴. מאמר זה בשינויים וכו', ישנו גם מכ"ק אדמו"ר מהר"ש⁵⁵, מכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁵⁶ ומכ"ק מו"ח אדמו"ר⁵⁷. נוסף על השייכות של מאמר זה ליום הש"ק זה (פ' החודש), מצד התחלת ותוכן המאמר, שבו מדובר אודות הענינים דפ' החודש — שייך הוא ליום הש"ק זה גם מצד בעלי המאמר, שיש להם שייכות מיוחדת לחודש ניסן⁵⁸:

הצ"צ — יום ההילולא שלו ביי"ג ניסן. אדמו"ר מהר"ש — התחלת נשיאותו, נשיאות לפי צוואת הצ"צ⁵⁹, בו ביום. אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע — יום ההילולא שלו בב' ניסן. וכ"ק מו"ח אדמו"ר, בנו יחידו, התחלת נשיאותו בו ביום, ב' ניסן⁶⁰.

והרי כל ימי חודש ניסן (ובכללם — ב' ויי"ג בו) כלולים בר"ח ניסן⁶¹

ניתוספו איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.
 (54) ע' רסד ואילך.
 (55) סה"מ תרכ"ו ע' ל ואילך.
 (56) סה"מ תרנ"ד ע' קלא ואילך.
 (57) סה"מ היש"ת ע' 19 ואילך.
 (58) נוסף על שכללות ענין נשיאים שייך לחודש ניסן, כי באחד בניסן ר"ה למלכים (ריש מס' ר"ה) — למלכי ישראל (שם ג, א). ולהעיר מהא דבא' בניסן התחילו הנשיאים להקריב את קרבניהם לחנוכת המזבח, ולכן גם עתה אין אומרים תחנון כו' (טושו"ע או"ח סתכ"ט).
 (59) ראה ס' התולדות אדמו"ר מהר"ש ע' 14 ובהערה שם.
 (60) ראה רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ז. ולהעיר מספרי לדברים יז, כ.
 (61) ובוה יומתק לשון המשנה (ריש מס' ר"ה) באחד בניסן ר"ה למלכים ולרגלים — אף שהכוונה לרגל שבו (כדמפרש בגמרא שם ד, א). שע"פ פשט צריך לידחוק בוה, וכאריכות

וש"ג), והיינו, שלא זו בלבד שמשמשים בתרומתם בשביל צורך הציבור, אלא שהתרומה עצמה צריכה להיות ממון ציבור.
 ובפרט שמדובר אודות תרומת אבני השהם ואבני המילואים, שעליהם היו חקוקים שמות בני" לזכרון: באבני השהם — "ששה משמותם על האבן האחת .. (ו)ששה .. על האבן השנית" (תרומה כח, יו"ד), ואבני המילואים — "שתיים עשרה .. לשני עשר שבט" (שם, כא). ובשביל לתקן ענין זה — "ראו נשיאים להתנרב בחנוכת המזבח בתחלה", שהביאו שש עגלות ושני עשר בקר לשאת את המשכן, וכן הביאו קרבנות המזבח לחנוכו, וכיון שכל נשיא הביא עבור כל השבט, הרי זה נעשה ענין של ציבור.
 (52) ובלשון המגילה (אסתר א, כב): "להיות כל איש שורר בביתו".
 (53) מכאן עד סוסי"ב — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיית), ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"ו ע' 409 ואילך. במהדורא זו

(וכמובן⁶² מזה שנקרא בשם "ראש חודש" (ולא תחילת החודש)⁶³, להיותו בדוגמת הראש שכולל בתוכו חיות כל האברים⁶⁴), והרי ר"ח מתברך וכולל בשבת מברכים⁶⁵ בתור ראש חודש (נוסף לכך שנכלל בשבת בתור יום ג' בשבת, שהרי שבת מיני' מתברכין כולהו יומין⁶⁶).

ט. המאמר ד"ה החודש מכ"ק אדמו"ר הצ"צ ישנו גם בביכל, שבו נרשם (בהמפתחות), שמאמר זה אמרו הצ"צ בימים שלפני הסתלקותו. וגם נרשם בביכל, שהסתלקות היתה אור ליום ה' י"ג ניסן 37 מינוט אחרי שעה . .⁶⁷ אחרי חצות.

ומזה ניכר שהכותב ה' דייקן, ועד שדייק גם על הרגע, ומסתמא, כל הענינים שכותב (בנוגע המאמר וההסתלקות) הם בדיוק.

י. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר את המאמר ד"ה החודש. ואחרי המאמר אמר:

כאמור לעיל — ישנו מאמר זה מהצ"צ, מאדמו"ר מהר"ש, מאדמו"ר (מהורש"ב) ג"ע, ומכ"ק מו"ח אדמו"ר. וכיון ש"אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד⁶⁸, הרי גם הענינים שהובאו בכמה מהנ"ל, אמר כל רבי בסגנון אחר.

וכיון ש"אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש"⁶⁹, הרי מובן, שבכל אחד מהמאמרים ישנו חידוש בהענין שאינו במאמר השני. וכל זה — בנוגע לשינויים מנשיא לנשיא. וי"ל שכן הוא במכ"ש בנוגע לשינויים אצל אותו נשיא גופא, שבודאי יש חידוש בכל פעם.

ואע"פ שישנו חידוש בכל אחד מהמאמרים, הנה מה שנוגע ביחוד עתה — כיון שהשנה היא שנת המאה להסתלקות-הילולא של הצ"צ — הרי זה המאמר כפי שנאמר ע"י הצ"צ, ואצל הצ"צ גופא — הנוסח שמופיע בביכל הנ"ל, שנאמר בימים שלפני הסתלקותו.

מ"מ, מעלת ה"ראש" גדולה יותר (מהנחה בלתי מוגה).

64 ולכן ניכר בהאבר מהותו של הראש — "וּוֹאֵס פֶּאָר אַ קָפֶּס עַר הָאָט" (מהנחה בלתי מוגה).

65 ל' ברכה והמשכה (תו"א מקץ לז, ג).

66 זח"ב סג, ב, פח, א.

67 כאן נחתך מהגליון בהביכל.

68 סנהדרין פט, א. וראה שער רוה"ק (להאריז"ל) בתחלתו.

69 חגיגה ג, א.

לשון פירש"י שם ד"ה רגל) — כי בר"ח ניסן כוללים כל ימי החודש, גם הרגל שבו, — ובכל זה, לשון המשנה הוא באחד בניסן ולא בראש חודש ניסן, כדי לשלול יום א' דר"ח (שאפשרי זה כשהיו מקדשים ע"פ הראי'). — ראה גם שיחת ש"פ תוריע, פ' החודש, מבה"ח וער"ח ניסן תשי"ד הערה 32 (תו"מ חיי"א ע' 177).

62 ראה עט"ר בתחלתו (וראה גם לקו"ת תבא מא, ג) לענין ראש השנה. ומזה מובן גם לענין ר"ח.

63 כי, אף שיש מעלה גם ב"תחלה",

ולכן, כדאי ונכון שכל אחד ילמד בימים אלו מאמר זה, בפנים ובעל-פה, וכלשון רבינו הזקן⁷⁰: "כפי יכולת השגתו ושרש נפשו למעלה". מסתמא ידפיסו את המאמר בקונטרס בפני עצמו, באופן שכל אחד יוכל להחזיקו בכיסו וללמדו (לא רק "בשבתך בביתך", אלא גם) "בלכתך בדרך וגו'⁷¹".

יא. אע"פ שבמאמר זה מדובר בנוגע למעלת חודש ניסן על תשרי, שניסן הו"ע שלמעלה מעולמות, הרי ע"פ המדובר (לעיל (ס"א)) בדיוק לשון הכתוב "ראשון הוא לכם לחדשי השנה", הנה חודש ניסן הוא ראשון ושליט לא רק בעניני "חודש", ששייך למהלך הלבנה⁷², ישראל מונין ללבנה³, אלא גם בענינים של "שנה"⁷², ששייך למהלך החמה, שאומות העולם מונין לחמה³.

וענינו בעולם קטן זה האדם⁷³ — שה"למעלה מהטבע" שבחודש ניסן, נמשך ופועל לא רק בעניני נפש האלקית, אלא גם בעניני הגוף ונפש הבהמית⁷⁴.

ועד"ז גם בנוגע ללימוד המאמר — ויהי רצון שיפעל פעולתו גם בענינים הגשמיים ובעניני הטבע, שגם בהטבע יומשך למעלה מהטבע ובהצלחה רבה, וכענינו של ניסן⁷⁵ — ש(באופן טוב) "נסי נסים נעשו לו".

* * *

יב. ביום הש"ק זה קוראים ב' פרשיות: ויקהל-פקודי. וכפי שהי' נהוג אשתקד בלימוד פירוש רש"י, שבשבת שקראו ב' פרשיות נתבאר פירוש רש"י בב' הפרשיות — נתעכב עתה גם על פירוש רש"י בפרשת פקודי, קרוב לסיום הסדרה (שהרי פירוש רש"י שבסוף הפרשה נתבאר כבר אשתקד⁷⁶), על הפסוק⁷⁷ "ויעל עליו וגו'", "אף ביום השמיני למלואים, שהוא יום הקמת המשכן, שימש משה והקריב קרבנות צבור, חוץ מאותן שנצטוה אהרן בו ביום, שנאמר⁷⁸ קרב אל המזבח וגו'".

הביאור בפירוש רש"י — שכיון שנאמר "ויעל עליו את העולה ואת המנחה", בה' הידיעה, מוכח, שהם מאותו סוג שהקריבו כבר בשבעת ימי

(70) תניא פ"ד. וראה הלי' ת"ת — לאדה"ז
— פ"א סוה"ד.
(71) ואתחנן ו, ז.
(72) ראה ס' נחמד ונעים ס"י צג בשם
הראב"ע (הובא בד"ה החודש תרנ"ד פ"ז):
"אין לחמה חדשים ואין ללבנה שנים".
(73) תנחומא פרשתנו (פקודי) ג. ועוד.
(74) הנק' כל גוים (לקו"ת שמע"צ צ, ד).
(75) ראה ברכות נו, רע"א.
(76) לע"ע לא הגיע לידינו (המו"ל). —
וראה גם לקו"ת ח"ו ע' 235 ואילך ("משיחת
ש"פ פקודי תשל. ועוד").
(77) מ, כט.
(78) שמיני ט, ז.

המילואים, ועכצ"ל, ש"אף ביום השמיני למלואים . . שימש משה", שזהו הצד השווה שבהם; ומזה מובן ש"משה" הקריב (גם שאר) קרבנות צבור" שביום זה. והטעם שענין זה נרמז בעולה ומנחה דוקא — מצד חשיבותם, להיותם "עולת תמיד"⁷⁹ ו"מנחת תמיד". וענינו בעבודה, שכאשר יהודי מתבטל ממציאיותו ומתמסר כולו לה', ע"י הנתינת כח ממשה רבינו שמעורר את כח הביטול שבנשמה, אזי ביכלתו להמשיך קדושה גם בעניני מציאיותו — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס⁸⁰ בלקו"ש ח"ו ע' 231 ואילך.

יג. וזהו גם מ"ש בפרשה שמתחילים לקרוא בתפלת מנחה — "ויקרא אל משה":

האל"ף ד"ויקרא" היא — לא אל"ף רבתי, כמ"ש באדה"ר⁸¹, שהי' יציר כפיו של הקב"ה⁸², וגם לא אל"ף בינונית, כמו כל שאר אותיות התורה, אלא אל"ף זעירא דוקא, שזהו מורה על ענין הביטול (כפי שביאר רבינו הזקן להצ"צ במענה לשאלתו בענין זה⁸³).

וכמו"כ צריך להיות אצל כל אחד מישראל ענין הביטול דאל"ף זעירא (שזהו גם ענין היו"ד של הנשיאים, כנ"ל ס"ח) — בכח זה ש"כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' משה רבינו ע"ה", שלכן, אצל כל אחד מישראל ענין היראה הוא "מילתא זוטרת"⁸⁴, כמו אצל משה, כמבואר בתניא⁸⁵, ולכן בכחו לקיים כל מה שצוה ה' אל משה — "צוה מלשון צוותא וחיבור"⁸⁶.

ובפרט כשנמצאים ברגעים האחרונים שלפני ביאת משיח, הרי בודאי יש נתינת כח על זה לכל אחד מישראל, להיותו "מושבע ועומד מהר סיני"⁸⁷ — "מושבע" גם מלשון שובע⁸⁸, שנותנים לו כל הכחות הדרושים לכך, כדי שביעה.

ועד שאצל כל אחד מישראל נעשה הענין ד"ויקרא . . וידבר ה' אליו

(81) דה"י בתחלתו.

(82) ב"ר פכ"ד, ה. קה"ר פ"ג, יא (ב). אדר"ג ספ"א.

(83) סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 68. נתבאר בשיחת מוצש"ק צו, ס"ח (לקמן ע' . . .) וש"נ.

(84) ברכות לג, סע"ב. וש"נ.

(85) רפ"ב.

(86) לקו"ת חוקת נז, ג. ובכ"מ.

(87) יומא עג, סע"ב. ועוד.

(88) ראה "מ"מ, הגהות והערות קצרות לסש"ב" רפ"א ב"לקוטי פירושים" (ס"ע יט ואילך). וש"נ.

(79) ובלשון הכתוב (פינחס כח, ו): "עולת תמיד העשוי' בהר סיני" — שקרבן עולה הקריבו כבר בהר סיני (לאחרי מ"ת, או אפילו לפני מ"ת — ראה חגיגה ו, ב), משא"כ שאר העבודות שהתחילו רק לאח"ז. ובפשטות: בשביל להדליק הנרות — יש צורך במנורה, וכן בשביל להקטיר קטורת — יש צורך במזבח הזהב; אבל קרבן עולה — אף שעדיין לא הי' מזבח החיצון, הרי יכולים להקריבו ע"ג אבנים (שענינם בעבודה — ביטול וקבלת עול, "שויתי ודוממתי").

(80) בשילוב שיחת ש"פ פקודי תשכ"ז.

מאוהל מועד", כפי שיהיו כל ענינים אלו כפשוטם בביאת משיח צדקנו — שקשור גם עם משה רבינו, שהרי "גואל ראשון הוא גואל אחרון"⁸⁹ — בקרוב ממש, "ושם נעשה לפניך . . . כמצות רצונך"⁹⁰, שלימות הענין דצוותא וחיבור, ואז יהי גם שלימות הענין ד"אורה ושמחה וששון ויקר"⁹¹.

89) ראה שמו"ר פ"ב, ד"ו. דב"ר ספ"ט. 90) נוסח תפלת המוספין. וראה תו"ח
 זח"א רנג, א. שעה"פ ויחי מט, יו"ד. תו"א ר"פ ויחי, ובכ"מ.
 משפטים עה, ב. 91) אסתר ה, טז.

הוספה

ב"ה ה' טבת, תשג"ה

כבוד ידידנו הנעלה וו"ח אי"א וכו'
 מוהר"ר אשר שי מאקאווסקי

שלום וברכה!

אין ענטפער אויף אייער שרייבן, טיילן מיר אייך מיט:

א. דער אָדרעס פון אייער זון שי האָבן מיר איבערגעגעבן דעם
 אַדמיניסטראַציע פון "הקריאה והקדושה".

ב. די ספרים וועלכע איר האָט באַשטעלט האָבן מיר אייך אַרויסגעשיקט
 — בייגעלייגט דער ביל.

ג. אונז פרייט צו הערן אַז איר לערנט און חזרט משניות בע"פ.

די גמרא זאָגט — שבועות לט, א — כל ישראל ערבין זה בזה. האָט דער
 רבי שליט"א אויף דרויף געזאָגט: "ערב" האָט דריי טייטשן — זיס,
 צוזאַמענגעמישט, ערב. אַ איד אַ אידן איז זיס, אַ איד מיט אַ אידן איז
 אויסגעמישט, און אַ איד איז ערב פאַר'ן צווייטן אידן, עכ"ל.

דורך תורה אחת, ווערן אידן אַ גוי אחד, וואָס איז פאַראייניגט מיט ה'
 אלקינו ד' אחד.

דער רבי שליט"א אויף דרויף געזאָגט: ראה סה"ש ה'תש"א ע' 144.
 תורה אחת: בא יב, מט. ועוד.
 גוי אחד: שמואל-ב ז, כג. ועוד.

מיר האָפן, אַז איר וועט זיך ניט באַגונגען מיט עינו טובה בשלו, און וועט זיין פון די מזכי הרבים, און איר וועט אַנטייל נעמען מיט אַלעס מעגליכעס אין דער ברייט פאַרצווייגטער אַרבעט פון מחנה ישראל.

בברכת לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה

מזכיר

ב

בי"ה, ג' תשרי תשי"ט

ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' . . . שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו, בשאלה.

א) זה שלא יכול לומר כל התהלים בשבת מברכין לפני התפלה, כיצד ינהג.

מובן שישתדל להשלימו במשך היום.

ב) אם רצוי ללמוד בעש"ק פרשת השבוע של ש"ק.

לפלא למה יהי רצוי שינוי סדר, והרי התקנה ללמוד בכל יום פרשה

השייכת ליום זה.

ג) אינו יודע בבהירות, מה עליו לעשות בהפצת המעינות. ועוד, שכיון שלא

הופצו אצל עצמו כראוי, כיצד יכול להיות טופח ע"מ להטפוח.

והנה גם בזה פשוט, שהוא ע"ד הפצת התורה בכלל, אשר ארוכה מארץ מדה

ורחבה מני ים, עד שאפילו משה רבנו שקבל תורה מסיני לפני בערך שלשת אלפים

וחמש מאות שנה, הרי מאז לומד תורה, וגם עליו הוא שנאמר, אין להם מנוחה,

ילכו מחיל אל חיל בלימוד זה לשנים יבואו, ובכל זה גם בשנה הראשונה לקבלת

התורה, למדה לכל בני ישראל, אף שלאחר כו"כ אלפי שנה יתוסף בידיעתו.

והנה מובן ופשוט, אשר מי הוא זה ואיזהו אשר ערב לבו לגשת להשיג

אפילו חלק אחד מני אלף ממדרגת אהבת רעיא מהימנא (כלשון רבנו הזקן

בתניא פרק מד') ועד"ז בשאר עניניו, בכל זה, זה עצמו שהודיעונו את כל האמור,

ה"ז הוראה, שאין כל הצטדקות בהטענה שאתחיל להתעסק בטובת הזולת

לאחרי שכל עניני יהי כראוי, וק"ל.

ה' אלקינו ד' אהד: ואתחנן ו, ד.

ב

ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים: איוב יא, ט.

שקבל תורה מסיני: אבות רפ"א.

אין להם מנוחה, ילכו מחיל אל חיל: תהלים פד, ח. וראה ברכות ומו"ק בסופן.

והוא בדוגמת ענין הצדקה בגשמיות, שגם עני בישראל מחויב בה, כפסק השו"ע בהלכות צדקה, וכן הוא גם בצדקה ברוחניות בתורת הנגלה ובתורת החסידות, ומזה מובן ג"כ המענה על השאלה, לדעת בבהירות מה לעשות, שפשוט שעליו להשתדל בהפצת תורת החסידות, ע"י שילמדה עם המתחילים בלימוד, וישתדל לחזק לימוד זה ע"י השפעה על וכו' ואין לך דבר העומד בפני הרצון.

בברכת חתימה וגמח"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

כפסק השו"ע בהלכות צדקה: יו"ד רסרמ"ח.
ואין לך דבר העומד בפני הרצון: ראה זח"ב קסב, ריש ע"ב.

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הילד **ישראל** שיחי

לרגל הולדתו ט"ז שבט

ולרגל הכנסו לבריתו של אאע"ה כ"ג שבט, היתשע"ב

ולזכות אָחיו ואחיותיו

שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' **כתריאל צבי** וזוגתו מרת **חנה** שיחיו **סודאָק**

ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' **נחמן** וזוגתו מרת **פראדל** שיחיו **סודאָק**

הרה"ת ר' **דוד ארי'** וזוגתו מרת **שרה גיטל** שיחיו **רימלער**